

Nesne Yönelimli Analiz ve Tasarım

Nesne Tasarımı

Tasarım Desenleri
Design Patterns

Tasarım Desenleri

- * Yazılımlar geliştirilirken karşılaşılan genel tasarım problemlerini tanımlayarak, bu problemin en uygun nasıl çözülebileceğini (kod tekrar kullanımını artırmak ve değişikliği kolaylaştırmak için) ve çözümün ortaya çıkaracağı sonuçları anlatır.
- * Programlama dillerinden bağımsızdır.
- * Yazılım geliştiricilerin tasarımlarla ilgili tartışma yapmasını kolaylaştırır.
- * Tasarım desenleri dört bölümden oluşur
 - * Desenin adı
 - * problemin tanımı: desenin ne zaman/herede kullanılabileceği
 - * çözüm: problemin nasıl çözüleceği (kullanılması gereken bileşenler, aralarındaki bağıntı vb.)
 - * sonuç: deseni uygulamanın sonuçları?

Tasarım Desenleri

- * Creational(Nesne oluşturma): Nesnelerin uygun bir şekilde oluşturulmasını sağlayacak mekanizmalar içerir.
- * Structural(Yapısal): Nesnelerin sistemler içerisinde uygun olarak yerleştirilmesini sağlayacak desenlerdir.
- * Behavioral(Davranışsal): Nesnelerin birbirleriyle uygun olarak etkileşiminini düzenleyen mekanizmalar.

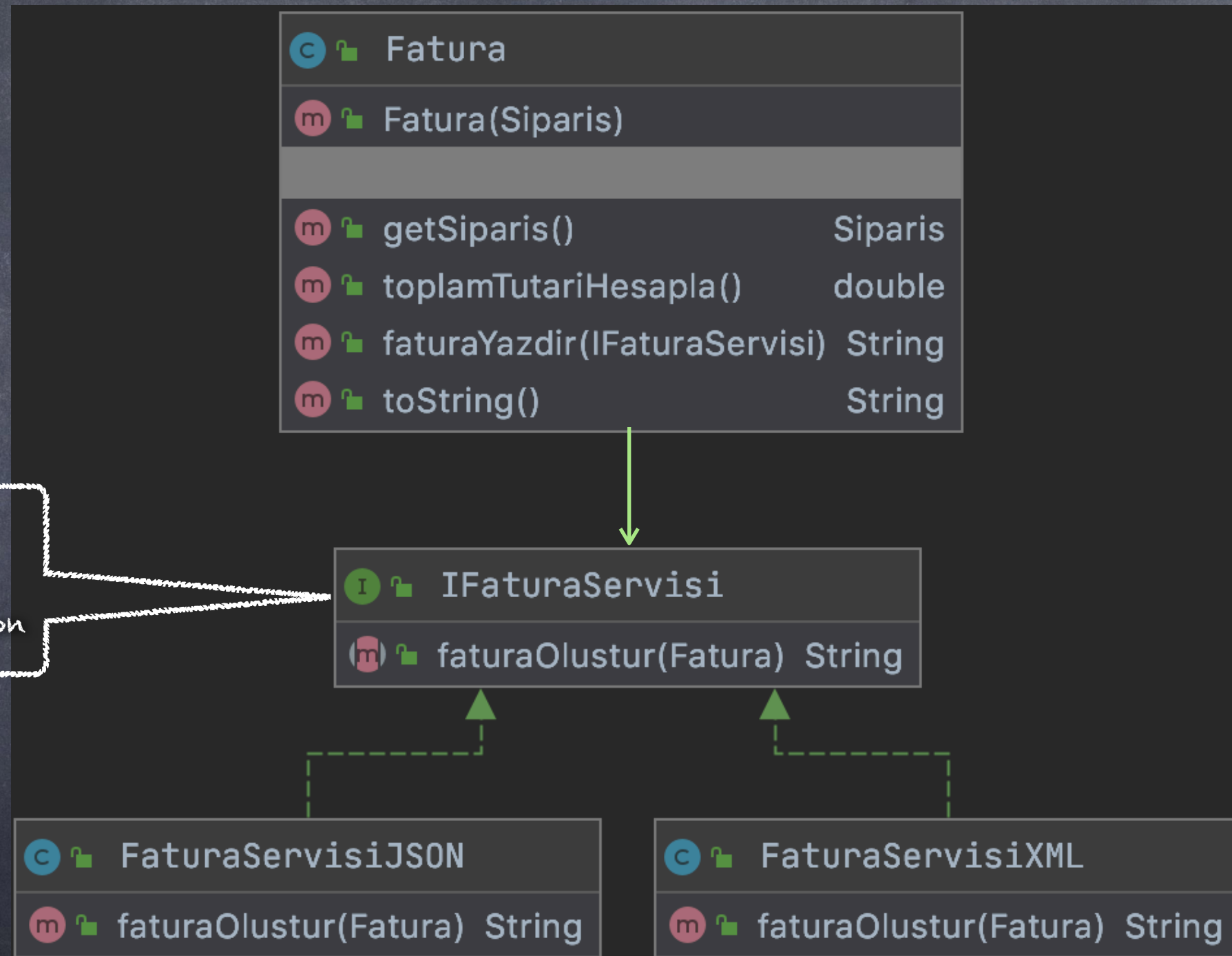
Creational (Nesne oluşturma)	Structural (Yapısal)	Behavioral (Davranışsal)
Singleton Pattern	Adapter Pattern	Template Method Pattern
Factory Pattern	Composite Pattern	Mediator Pattern
Abstract Factory Pattern	Proxy Pattern	Chain of Responsibility
Builder Pattern	Flyweight Pattern	Pattern
Prototype Pattern	Facade Pattern	Observer Pattern
	Bridge Pattern	Strategy Pattern
	Decorator Pattern	Command Pattern
		State Pattern
		Visitor Pattern
		Interpreter Pattern
		Iterator Pattern
		Memento Pattern

Tasarım Desenleri : Strategy

- * Davranışsal desenlerden biridir.
- * Aynı istemci kodun, farklı algoritmaları/stratejileri desteklemesini sağlar.
- * Örneğin; geliştirdiğiniz uygulama "bubble sort" algoritmasını kullanıyorken, istemci kodu değiştirmeden, bu algoritma yerine "quick sort" algoritmasını çalıştırmak isterseniz, bu deseni kullanabilirsiniz.
- * Farklı algoritmalar/stratejiler soyut bir modülden (arayüz) türetilir/gerçeklenir.
- * İstemci kod içerisinde, bu algoritmalar yerine soyut modül kullanılır (program to interface...)

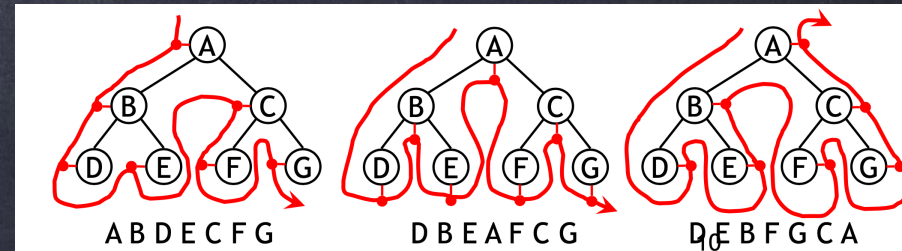
Tasarım Desenleri : Strategy

OCP
Open for extension,
Closed for modification

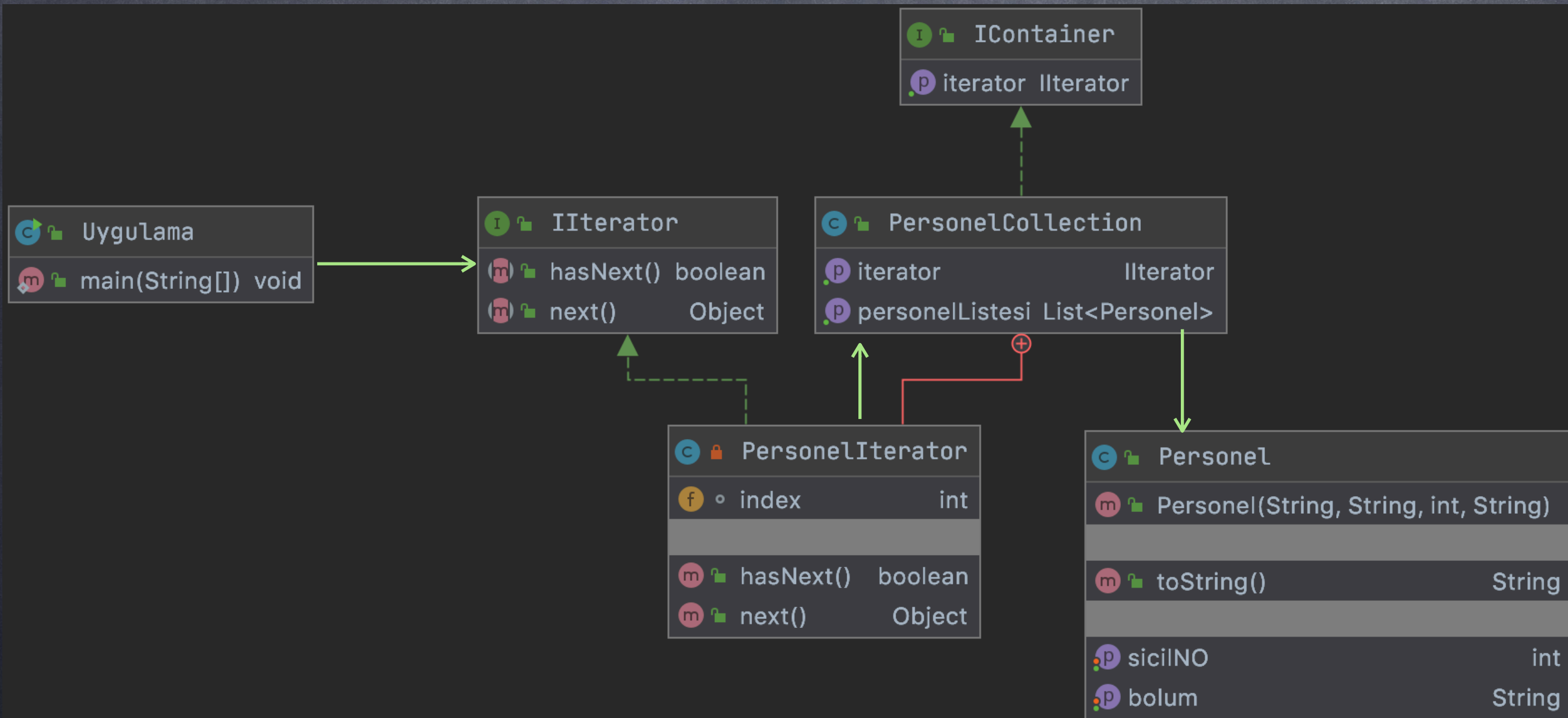

Tasarım Desenleri : Iterator

- * Davranışsal desenlerden biridir.
- * Veri toplulukları (collections) içerisinde elementler (nesneler) bulunur ve bu elementler çeşitli veri yapıları (dizi, bağlı liste, ağaç, graf vb.) kullanılarak bir arada tutulur.
- * Veri toplulukları içerisindeki her bir elemente erişilmesi gerekir. Bu işleme dolaşım (traversal) denir.
- * Veri toplulukları için kullanılan veri yapıları basit olduğunda (dizi, liste vb.) dolaşım için kullanılacak algoritma basit bir şekilde gerçekleştirilebilir.
- * Kullanılan veri yapıları karmaşıktıkça dolaşım algoritmaları zorlaşabilir ve zaman zaman farklı dolaşım algoritmalarına (ağaç veri yapısı için preorder, postorder, inorder gibi) ihtiyaç duyulabilir.
- * Iterator deseni, istemci modülün, veri topluluğu içerisinde kullanılacak dolaşım algoritmalarından etkilenmesini önlemek için, bu işlemi (sorumluluk) başka bir nesnenin (iterator) nesnesinin (SRP gereği) yapmasını ister.

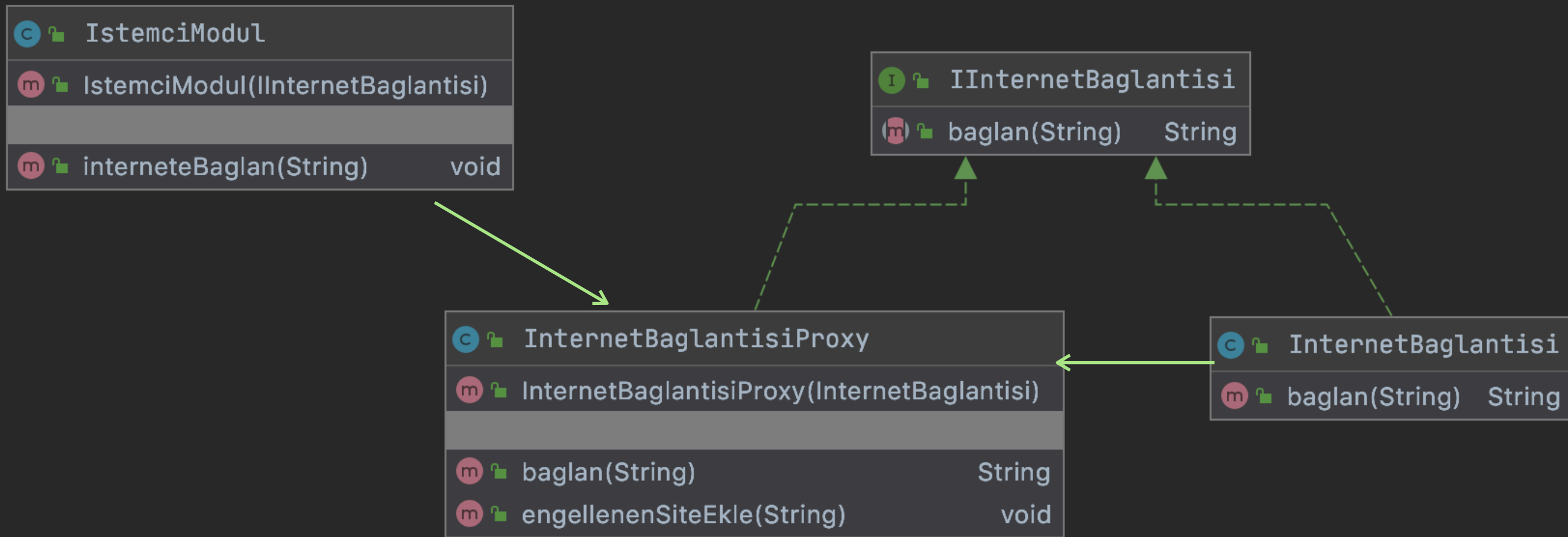
Tasarım Desenleri : Iterator

Tasarım Desenleri : Proxy

- * Yapısal desenlerden biridir.
- * Sınıfın fonksiyonlarını (arayüzünü) değiştirmeden davranışını değiştirmek istediğimizde kullanabiliriz.
- * Sınıfı değiştirmek, onu kullanan diğer sınıfların etkilenmesine neden olabilir.

Tasarım Desenleri : Proxy

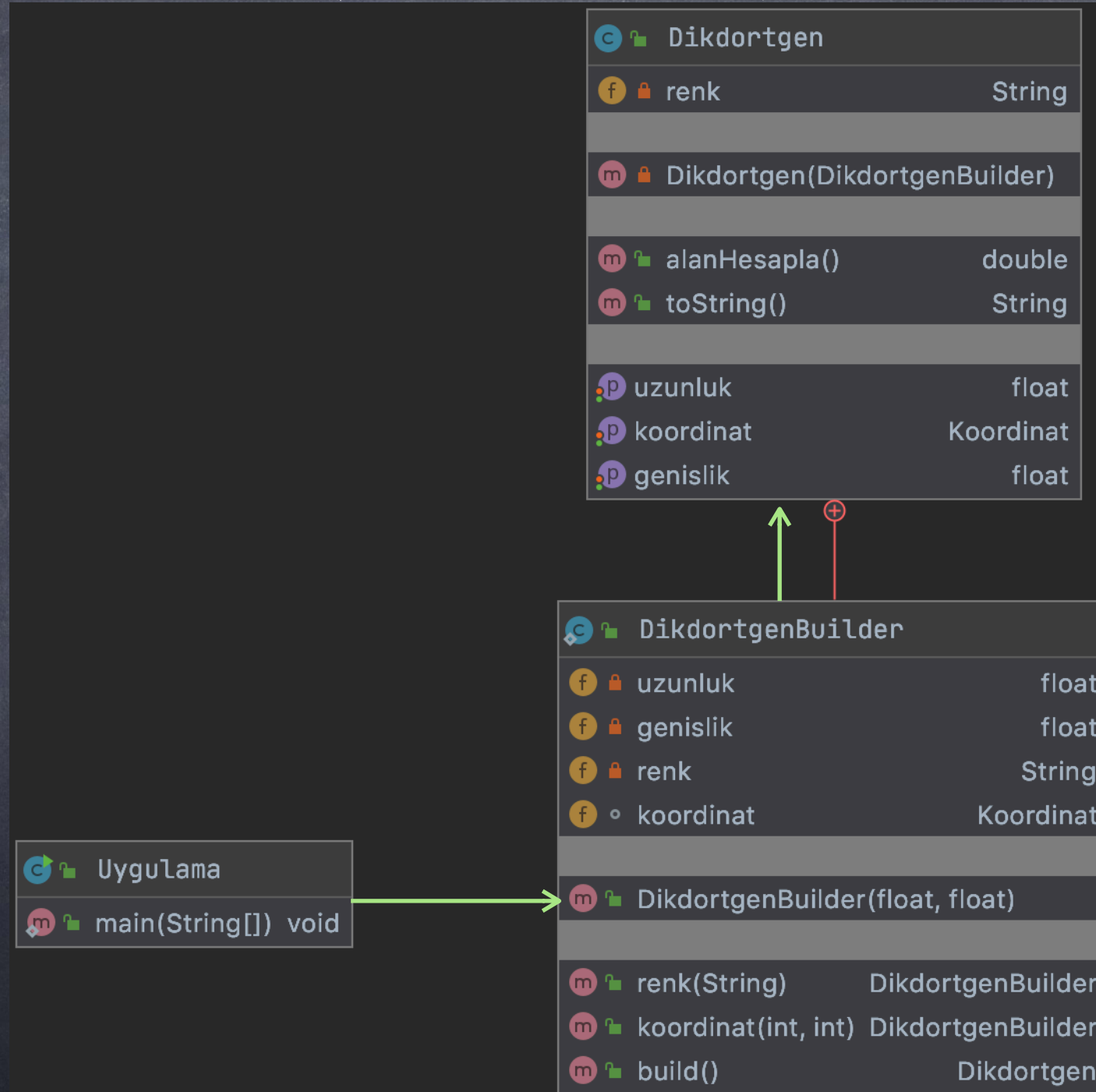

Tasarım Desenleri : Builder

- * Nesne oluşturma (creational) ilgili desenlerden biridir.
- * Karmaşık nesnelerin (içerisinde çok sayıda üye değişken ve üye nesne olan) oluşturulması için kullanılır.
- * Karmaşık bir nesnenin yapısını, temsilinden (sunumundan) ayırır. Böylece, aynı yapım süreci farklı temsiller oluşturabilir.
- * Nesnelerin farklı temsillerinin (sunumlarının) her biri için ayrı ayrı yapıcı tanımlamak yerine, nesne oluşturma işini adım adım gerçekleştiren "builder" deseni kullanılabilir.
 - * Böylece nesne oluşturma işi nesnenin kendisinden ayrılmış olur (SRP).
 - * Nesne oluşturma işlemi istemci koddan ayrılmış olur (SRP, loosely coupling)

Tasarım Desenleri : Builder

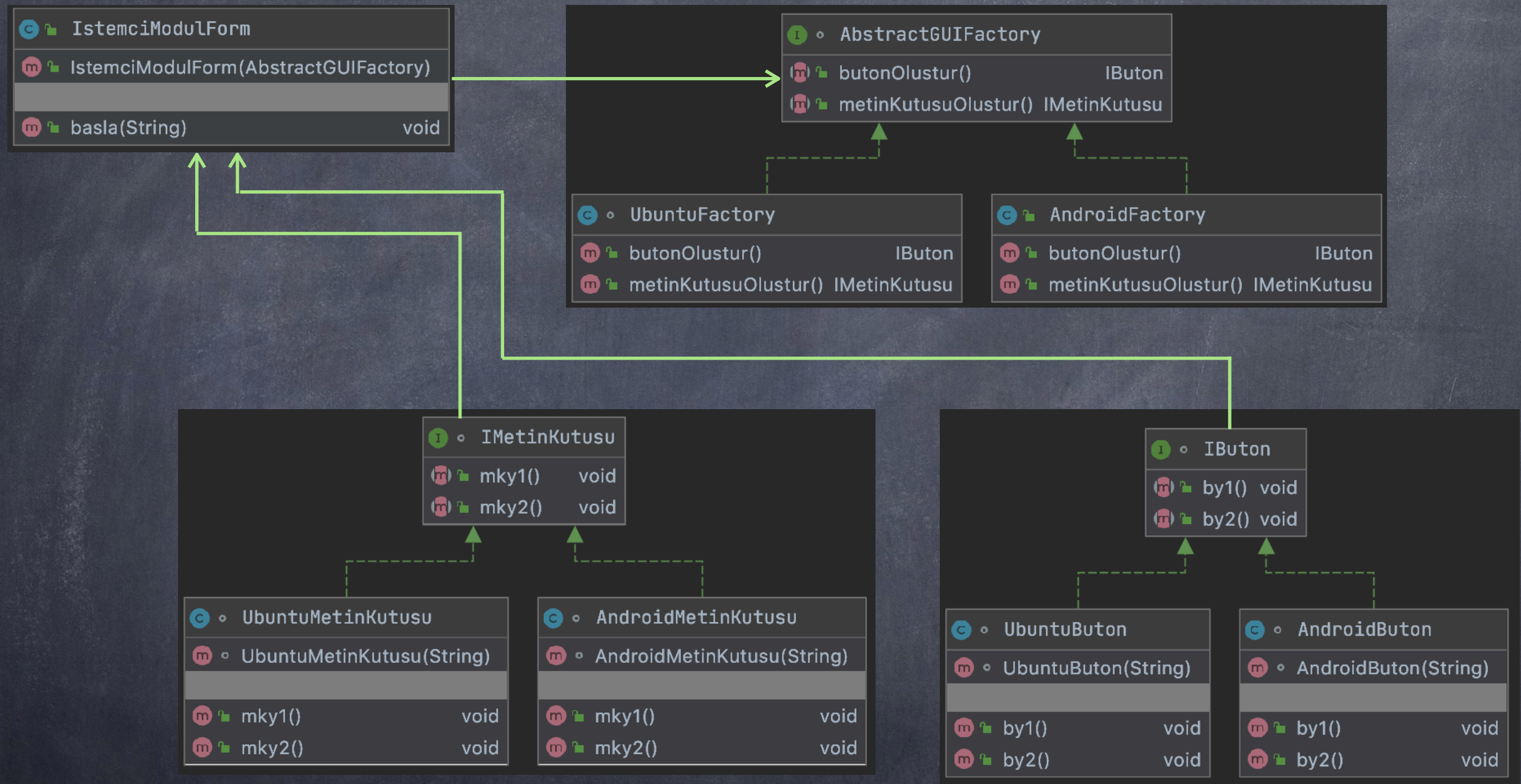
- * Builder sınıfı nesnenin tüm üye değişkenlerini/nesnelerini içermelidir
- * Nesne oluşturmak gerektiğinde, builder sınıfının (static olmalı) nesnenin ilgili özelliklerine ilk değer ataması yapan yöntemleri sırasıyla çağrılır.
- * Çağrılan son yöntem (build) Dikdörtgen nesnesini oluşturur. Nesne oluşturmak için, nesnenin varsayılan yapıcısına, nesnenin ilgili üyelerinin değerlerini içeren DikdortgenBuilder sınıfı gönderilir.

Tasarım Desenleri : Abstract Factory

- * Nesne oluşturma (creational) ilgili desenlerden biridir.
- * İstemci modül içerisinde, somut sınıflarını belirtmeden, birbirleriyle ilgili ya da birbirlerine bağlı nesne aileleri/grupları oluşturmak için kullanılabilir.
- * Örneğin; bir geliştirme ortamının görünümünü değiştirmek istediğimizde ya da bir yazılımın farklı platformlarda sorunsuz çalışabilmesini istediğimizde, bu deseni kullanabiliriz.

Tasarım Desenleri : Abstract Factory

Tasarım Desenleri : Prototype

- * Nesne oluşturma (creational) ilgili desenlerden biridir.
- * Yeni nesne oluşturma işleminin maliyetli olduğu durumlarda, bu desen kullanılarak, mevcut nesnenin kopyası oluşturulabilir.
- * Karmaşık işlemler sonucu oluşan nesneler (örneğin, veritabanı sorguları ya da diğer sistemlerden gelecek verilerle oluşturulacak nesneler) "cache" içerisinde saklanır ve bu nesnelere ihtiyaç duyulduğunda, önce "cache" içerisinde aranır. Bulunursa kopyası oluşturulur ve veritabanı sorgusuna gerek kalmaz.
- * Nesneler, prototype (cloneable) arayüzü içerisinde tanımlı clone() yöntemini gerçekleştirerek, (new komutu ile) kendi kopyalarını oluştururlar.

Tasarım Desenleri : Prototype

